

Teksten: Jesaja 51: 9-11 en Johannes 20: 1-18

Lieve mensen, gemeente van Christus,

Iemand uit onze gemeente zat eens met 12 vrienden en vriendinnen in de Stadsherberg. Op een bepaald moment vroeg hij aan de mannen in het gezelschap het volgende: 'Mannen, weten jullie eigenlijk wat er in het handtasje van je vrouw zit?' In koor antwoordden zij 'Geen idee.' 'Ik wist het ook niet,' antwoordde hij. 'Tot ik een tijdje geleden aan het opruimen was, het handtasje van mijn vrouw tegenkwam en bekeek wat erin zat. En toen vond ik een kleinood. Een klein kartonnetje met een houtkleurig kruisje erop, en een gedicht. Bovenaan stond: *Het pocketkruisje*. Het kartonnetje was wat gekreukeld, bijna verfromfaaid, zo lang had zij dit al bij zich, zonder dat hij het wist had zijn vrouw dit bij zich gedragen als een amulet, maar het is meer. Dat vertelt het gedicht dat erop staat. Ik lees er een paar regels uit...

Het kruisje dat ik bij mij draag
herinnert mij er telkens aan
dat ik als christen leven wil
en op Gods weg wil gaan.

Het is geen magisch stukje hout,
geen toverbrenger van geluk,
en beschermt mij evenmin
voor pijn of ongeluk.

[...]

Het is een teken van contact
tussen mijn Heer en mij.

Als ik mijn hand steek in mijn zak
omdat ik geld of een sleutel zocht,
voel ik dat kruisje, dat mij zegt:
"Hij heeft je vrijgekocht!"

Dit vrijkopen is geen vooropgezet plan van God, maar de goddelijke bodem onder het menselijke... Mensen wat jullie elkaar allemaal aandoen aan geweld, lijden en pijn... Het is het weten dat God niet loslaat het werk van zijn handen, het goede, het zeer goede. 'Het zijn bange tijden, mijn God.' Zo begonnen we de veertigdagentijd... woorden van Ety Hillesum uit haar zondagmorgengebed. Daarin schrijft ze ook: 'Ja, mijn God, aan de omstandigheden schijn je niet al te veel te kunnen doen, ze horen nu eenmaal bij dit leven. Ik roep je er ook niet

voor ter verantwoording, jij mag daar ons later voor ter verantwoording roepen.' (517)

De omstandigheden... goede en slechte, heel goede en heel slechte, ze zijn er... en in die omstandigheden is er dit kruisje dat ons eraan herinnert, dat niet de omstandigheden ons lot bepalen, maar God. Het Christuskruisje verbindt ons met God.

Ik zou wensen dat alle vluchtelingen en de mannen aan het front die zelf geofferd en gekruisigd worden, dit kruisje bij zich dragen. Dat ze het aanraken en dat het hen aanraakt, dat het licht brengt in de diepe duisternis.

Laten we naar de teksten gaan die we lazen... Misschien zijn die teksten als de handtas van die vrouw... Zo'n tas heeft vaak twee grote vakken...

Eerst het ene vakje:

Jesaja steekt de gemeente een hart onder de riem. Hij roept ze op de ogen naar de hemel te richten, te bidden. Hij zegt: Als je de wet in je hart draagt, wees dan niet bang voor andere stervelingen, laat je niet breken door anderen, kind van God.

Jesaja weet wat zijn naam 'redding komt van God.' Jesaja weet ook we dat lang niet altijd te merken en te geloven is. Daarom roept hij op: Ontwaak, ontwaak, bekleed je met kracht van de Heer. Vertrouw op arm van de Heer die eerder Rahab sloopte. Rahab, staat symbool voor Egypte. Het zeemosnter is de farao. Rahab betekent veelzeggend de arrogante, trotse. De arm van de Heer zal die vroeg of laat slopen, zoals toen. Dit alles vanuit het verlangen dat we terug te keren in Sion. Waar trouw en vrede heersen, die werkelijkheid die we ook nu zo vurig verlangen... 'Hoofden getooid met eeuwige vreugde.' De wereld van nu staat heel ver af van die droom van de profeet.

Stille zaterdag, gistermorgen. De telefoon gaat. Iemand belt, en ergens in het gesprek vertelt ze over haar verlegenheid om nu Pasen te vieren. Want ze had een Oekraïense soldaat horen zeggen: 'Ik kan nooit meer Pasen vieren.' Deze soldaat vecht aan het front, zijn vrouw en kinderen zijn gevlucht. Of hij ze ooit nog zal terugzien, weet hij niet. En in dit telefoongesprek zegt de stem aan de andere kant van de lijn: 'Ik weet ook niet hoe ik dit jaar Pasen kan vieren.' Er is ook een verlegenheid over God.

Dan het andere vak, het grootste:

Johannes 20. Als het nog donker is, lazen we... ja als het nog donker is... Het duidt een moment op de dag aan, maar het staat meer nog voor een gemoedstoestand. Donker staat voor radeloosheid en dood. Dat Johannes zo begint, vanuit het duister, komt ook door een belangrijke notie uit het Joods geloof. Bij ons is het eerst dag, en daarna gaat de dag over in de nacht. Maar bij de Joden begint de dag eerst met het duister, en beweegt dan naar het licht. Vanuit het duister bewegen we naar het licht toe. Dit is geloofsorde, dit is levenskompas... in alle omstandigheden... Dit vraagt oefening, geloofsoefening. In een wereld die de beweging van dag naar nacht maakt, geloven we van nacht naar dag.

Maria gaat naar het graf... Ze is de eerste, ze was vriendin van Jezus, ooit had hij haar van volledige bezetenheid bevrijd, haar teruggeven aan zichzelf. Nu komt zij bij hem, in het donker van diep verdriet en verwarring. Meegezogen.

In het donker ziet ze dat de steen is weggerold. Ze ziet wat er aan de hand is, maar wat het echt betekent, dat ontgaat haar. Er staat namelijk dit: dat hij is opgeheven... van het graf. De zeggingskracht daarvan zit al in dit woord, maar Maria ziet het nog niet met haar door tranen beneveld gemoed.

Het de eerste dag van de week, staat er, en dat betekent, er komt iets nieuws aan het licht. Deze opgeheven steen is hier in het Woord Gods heel wat anders dan een steen uit de natuur. Er zit een groot geheim in, gemeente. Namelijk dat het woord voor steen, Eben, een samenstelling is van twee woorden, namelijk van 'Aaf', Vader, en 'Ben', Zoon. Deze vader-zoon verbinding is vanaf nu opgeheven, verheven. Jezus is bij de Vader, en de Vader is bij Hem. Dat vertelt de opgeheven steen.

Maria snelt terug naar de leerlingen. Ze roept: 'Ze hebben de Heer opgeheven uit het graf...' Ze zegt het goed..., maar ze snapt het nog niet. Ze kijkt nog te werelds. Nu snellen het duo Petrus en de geliefde leerling naar het graf. Eerst komt de geliefde aan, liefde gaat kennelijk sneller dan geloof en kerk, waar Petrus voor staat. Van de leerling die Jezus liefhad staat er dat hij gelooft. Of Petrus gelooft blijft onvermeld, open. Het ogenblik van het echte zien breekt door... Bij de leerling die Jezus liefhad. Niet alleen met het hoofd, maar ook in het hart dringt het door. Hij ziet en vertrouwt. Wat ziet hij? Dat de Heer niet dood is, maar leeft. Hoe het Oude Testament hier ook al vol van is, dat weten zij beide niet. Wat weten zij wel? Dat je de Heer niet in het graf moet zoeken, maar in het leven. Deze twee raken er niet van in de wolken, maar er gebeurt iets anders, iets fundamenteleers: ze komen tot zichzelf. Dat is de

uitleg van het zinnetje: En ze gingen naar huis. De levende Heer brengt ons thuis bij onszelf.

En Maria, waar is zij intussen? Maria, zee van het bittere, is het hart van het tasje dat we vanmorgen openmaken. Soms heeft dat deel een rits. Maria staat bij het graf, verbitterd, in tranen. Om voorbij het duister te komen, moet zij de weg naar het graf nogmaals gaan. Zij buigt huilend naar binnen. Kijkt in de eigen duisternis en die van haar Vriend Jezus. Dan gaat haar iets dagen... Twee engelen in witte gewaden. Een bij het hoofd en een bij het voeteneind van waar Jezus lag. Zoals de twee cherubs bij het verzoendeksel van de ark van het verbond. Mozes, hij die uit het water tilt, Elia, mijn God is de Heer... Dit duo, deze boden, verkondigen niet de dood van Jezus, maar zij staan voor dat in hem de Schrift in vervulling gaat. Het staat zo mooi beschreven, waar zij is en hoe zij eraan toe is, dat wil ik u niet onthouden. *Maria stond buiten het graf te huilen, dan ziet ze twee gestalten in het wit en zij zeggen.... Ze stond te huilen en ze ziet de engelen.* Alsof Johannes zich vergist, verleden en tegenwoordige tijd door elkaar haalt. Maar Johannes vergist zich niet, hij neemt ons in één zin mee van verleden naar heden, hij vertelt ons om niet in het verleden te blijven hangen, maar naar het nu te gaan.

We gaan verder. *Vrouw, waarom ween je? Wat ween je?* Wat doet je zo huilen, zo schreien? We zien het. Het raakt Maria, het dringt in haar door.

Ik weet niet waar ze hem hebben gelegd. Ze keert zich om, staat dan met de rug naar het graf. Met haar rug staat ze naar de leegte, haar blik gaat naar het leven.

Ze ziet Jezus, maar weet het niet. *Ik zie je, maar wie je bent?* Haar ziel is nog beneveld.

Maria staat in de tuin, in de hof van het leven. Ze is er niet alleen. De rabbi spreekt en vraagt haar '*Wie zoek je?*' Ik zoek mijn geliefde Jezus. Hebt u hem weggedragen? Zeg me waar Hij is, dan neem ik hem mee.

Dan roept Jezus: *Maria.*

Niet langer zegt Hij hier 'vrouw', maar nu is ze mens met een naam. Ze keert zich nogmaals om, en roept *Rabboeni*, meester.

Nu ziet Maria helder. En dan, wat zou er begrijpelijker zijn dan dat ze Hem om de hals vliegt en stevig vasthoudt. Om nooit meer te laten gaan.

En nu komen we bij het kleinste vakje van onze verhalen -tas. Het vakje dat niet zo opvalt, aan de zijkant onder een rits. Misschien wel met de grootste schat daarin bewaard. Houd me niet vast, zegt onze Heer. Laat mij opgaan naar de hemelse Vader, die van mij en van jullie. Als je mij vasthoudt, opent de hemel zich niet voor je.

Zo is het de bedoeling lieve mensen. Dat wij ons Jezus niet mogen toe-eigenen, niet mogen omlaag trekken of verkleinen tot wat ons uitkomt. Hoe groot onze nood en neiging ook is. Met Zijn opstanding en opgeheven worden wijst Jezus ons op deze boodschap, het Verbond tussen Hemel en Aarde, tussen ons en God. Hij wijst ons de weg en de blikrichting voor de toekomst. Met dit inzicht dat in haar is opengegaan, keert Maria terug naar haar broeders en zusters. En wij doen hetzelfde.

Amen